

κοινωνίας των πληροφοριών να εξασφαλίσει καλύτερες υπηρεσίες στους πολίτες, καλύτερες συνθήκες για τα άτομα

με ειδικές ανάγκες, την προώθηση της ισότητας και τη βελτίωση της υγιεινομικής πολιτικής.

Βρυξέλλες, 16 Ιανουαρίου 1997.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Pasqual MARAGALL i MIRA

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Μάθηση στην κοινωνία των πληροφοριών — Σχέδιο δράσης για ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πρωτοβουλία (1996-1998)»

(97/C 116/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη «Μάθηση στην κοινωνία των πληροφοριών — Σχέδιο δράσης για ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πρωτοβουλία» (COM (96) 471 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 23ης Οκτωβρίου 1996 να ζητήσει από την Επιτροπή των Περιφερειών τη σχετική γνωμοδότησή της, σύμφωνα με το άρθρο 198Γ, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

έχοντας υπόψη την επιθυμία της Επιτροπής, η οποία εκφράστηκε με επιστολή των επιτρόπων Cresson και Bangemann, της 23ης Οκτωβρίου 1996, για την πλήρη συμμετοχή της ΕΤΠ στην εκτέλεση του σχεδίου δράσης, κυρίως με την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών όσον αφορά τους τομείς που καλύπτονται από το σχέδιο δράσης, καθώς και την πρόθεση της Επιτροπής να παρέχει ενίσχυση για την προώθηση των τοπικών και περιφερειακών προγραμμάτων στους εν λόγω τομείς·

έχοντας υπόψη την απόφαση της από 13ης Νοεμβρίου 1996 περί αναθέσεως της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή 6 — Εκπαίδευση και Κατάρτιση·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 368/96 rev.) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή 6 στις 6 Δεκεμβρίου 1996 (εισηγητής: κ. Paul White)·

έχοντας υπόψη το αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο υποβλήθηκε στη Φλωρεντία, τον Ιούνιο του 1996, να προταθεί μία πρωτοβουλία για σχολεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμφώνου Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται στο Λευκό Βιβλίο για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση⁽²⁾, το οποίο η εξεταζόμενη ανακοίνωση στοχεύει να στηρίξει, προσφέροντας προοπτικές για την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών προκλήσεων που θέτει η κοινωνία των πληροφοριών·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το Λευκό Βιβλίο σχετικά με την Εκπαίδευση και Κατάρτιση — Διδασκαλία και Μάθηση: Προς την κοινωνία της γνώσης⁽³⁾·

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση, Φλωρεντία, Ιούνιος 1996.

⁽²⁾ Λευκό Βιβλίο: Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση (COM(94) 700 τελικό).

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 182 της 24. 6. 1996, σ. 15.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την Εκπαίδευση και Κατάρτιση ενώπιον των τεχνολογικών, βιομηχανικών και κοινωνικών προκλήσεων: Πρώτες Σκέψεις⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την Πορεία της Ευρώπης προς την Κοινωνία των Πληροφοριών: Ένα σχέδιο δράσης⁽²⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το Πρόγραμμα της Κοινότητας για την τόνωση της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας περιεχομένου των πολυμέσων και την ενθάρρυνση της χρήσης του περιεχομένου των πολυμέσων στη νεοεμφανιζόμενη κοινωνία των πληροφοριών «INFO 2000»⁽³⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για την Πολύγλωσση κοινωνία της πληροφόρησης και το πρόγραμμα για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας της Κοινότητας στην κοινωνία της πληροφόρησης⁽⁴⁾.

έχοντας υπόψη το ψήφισμα της ΕΤΠ για την Κοινωνία των Πληροφοριών⁽⁵⁾.

έχοντας υπόψη το σχέδιο έκθεσης του ΕΚ για την Κοινωνία των Πληροφοριών, Πολιτισμός και Εκπαίδευση (A4-0325/96-16 Οκτωβρίου 1996).

εκτιμώντας ότι η κοινωνία των πληροφοριών προσφέρει μία σημαντική ευκαιρία για την αντιμετώπιση των μειονεκτημάτων που βιώνουν ορισμένες ομάδες·

εκτιμώντας ότι, στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών, θα πρέπει να βελτιωθεί και να υποστηριχθεί η ανάπτυξη των δικτύων και των εταιρικών σχέσεων, οι οποίες προωθούν τη μάθηση, μέσω της μεταβίβασης πληροφοριών·

εκτιμώντας ότι η Κοινότητα θα πρέπει να δημιουργήσει ένα περιβάλλον, το οποίο να ωφελείται από τη συμπληρωματικότητα και να επιφέρει συνοχή μεταξύ των κοινοτικών οργάνων και των εθνικών και περιφερειακών δράσεων, ενθαρρύνοντας παράλληλα τη διάδοση της ορθής πρακτικής·

εκτιμώντας ότι οι πολιτικές υποστήριξης των ανταλλαγών για το περιεχόμενο των πολυμέσων και της ανάπτυξης μόνιμων εταιρικών σχέσεων μεταξύ του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα τόσο στο εσωτερικό των κρατών μελών όσο και μεταξύ τους, καθώς και μεταξύ των περιφερειών, θα πρέπει να τηρούν την αρχή της επικουρικότητας·

υιοθέτησε κατά την 16η σύνοδο ολομέλειας της 15ης και 16ης Ιανουαρίου 1997 (συνεδρίαση της 16ης Ιανουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η ανακοίνωση της Επιτροπής «Η μάθηση στην κοινωνία των πληροφοριών: σχέδιο δράσης για μία ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πρωτοβουλία» αποτελεί απάντηση στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Φλωρεντίας, του Ιουνίου 1996, να προταθεί μία πρωτοβουλία για σχολεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμφώνου Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση⁽⁶⁾.

1.2. Το σχέδιο δράσης εστιάζεται στα ιδρύματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ακολουθεί τα συμπε-

ράσματα της απόφασης του Συμβουλίου για το εκπαιδευτικό λογισμικό και πολυμέσα⁽⁷⁾, καθώς και τις συστάσεις της Task Force Έρευνα-Βιομηχανία για το «Εκπαιδευτικό Λογισμικό και Πολυμέσα»⁽⁸⁾.

1.3. Το σχέδιο δράσης έχει ως στόχο:

- την επιτάχυνση της εισόδου των σχολείων στην κοινωνία των πληροφοριών, με την παροχή στα σχολεία των μέσων πρόσβασης στον κόσμο·
- την ενθάρρυνση της ευρείας εφαρμογής των παιδαγωγικών πρακτικών των πολυμέσων και της δημιουργίας ενός κριτικού συνόλου χρηστών, προϊόντων και εκπαιδευτικών υπηρεσιών πολυμέσων·

(1) ΕΕ αριθ. C 100 της 2. 4. 1996, σ. 106.

(2) ΕΕ αριθ. C 210 της 14. 8. 1996, σ. 109.

(3) ΕΕ αριθ. C 129 της 2. 5. 1996, σ. 39.

(4) ΕΕ αριθ. C 337 της 11. 11. 1996, σ. 45.

(5) ΕΕ αριθ. C 42 της 10. 2. 1997, σ. 31.

(6) Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Φλωρεντία, Ιούνιος 1996.

(7) Η σύνοδος του Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας της 6. 5. 1996 (6802/96 Ανακοίνωση τύπου 122).

(8) Education Software and Multimedia, Report of Research Industrie Task Force, Ιούλιος 1996.

— την ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης και κατάρτισης με τα μέσα⁽¹⁾ της κοινωνίας των πληροφοριών, με την παράλληλη προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας.

1.4. Η ανακοίνωση της Επιτροπής προτείνει τέσσερις άξονες δράσης σημαντικής κοινοτικής προστιθέμενης αξίας:

- την ενθάρρυνση της διασύνδεσης των περιφερειακών και τοπικών σχολικών δικτύων σε κοινοτικό επίπεδο·
- την υποστήριξη της ανάπτυξης και διάδοσης εκπαιδευτικού περιεχομένου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
- την προώθηση της κατάρτισης και της υποστήριξης των δασκάλων και των εκπαιδευτών, με την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στις διδακτικές μεθόδους·
- την ενημέρωση όλων των παραγόντων σχετικά με τις εκπαιδευτικές δυνατότητες που προσφέρουν ο οπτικοακουστικός εξοπλισμός και τα προϊόντα των πολυμέσων.

1.5. Η ανακοίνωση της Επιτροπής προσφεύγει τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα για χρηματοδότηση προκειμένου:

- χρησιμοποιηθούν οι κοινοτικοί πόροι, μέσω συντονισμένων κοινών προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων, όπως συνιστάται από την Task Force «Εκπαιδευτικό Λογισμικό και Πολυμέσα», καθώς και οι πόροι που χορηγούνται στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών και τα Διαρθρωτικά Ταμεία·
- να προωθηθεί η δημιουργία μόνιμων εταιρικών σχέσεων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες θα διέπονται από ένα «Υπόμνημα Κατανόησης»·
- να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των πολιτών και η ανάδυση ταλέντων για την υποστήριξη της ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμέσων.

1.6. Το κόστος αυτών των τεσσάρων αξόνων δράσης που προτείνονται θα καλυφθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις. Η Επιτροπή επιδιώκει την ανάπτυξη στενής συνεργασίας μεταξύ των υφιστάμενων κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων (προγραμμάτων και δημοσιονομικών κονδυλίων) και το συνδυασμό αυτών των διαφορετικών οργάνων, καθώς και άλλων ευρωπαϊκών και εθνικών, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών, προκειμένου να επωφεληθεί από τη συμπληρωματικότητά τους, τηρώντας τις συστάσεις της Task Force «Εκπαιδευτικό Λογισμικό και Πολυμέσα».

2. Γενικές Παρατηρήσεις

2.1. Η ταχεία απόκτηση τεχνολογικού προβαδίσματος έχει βαθείς συνέπειες επί της συνολικής οικονομίας, της παροχής υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και της κοινωνικής υποδομής των κοινοτήτων.

(1) Ως μέσα μπορούν να ορισθούν ο εξοπλισμός των πολυμέσων, οι υπηρεσίες και τα λογισμικά.

2.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ) επικροτεί το Σχέδιο Δράσης «Η Μάθηση στην Κοινωνία των Πληροφοριών», το οποίο πρόκειται να δώσει μία σημαντική ώθηση στις διάφορες δραστηριότητες των ιδρυμάτων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γεγονός που συμβάλλει στη συντονισμένη στρατηγική σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη δημιουργία μίας αληθινής κοινωνίας των πληροφοριών.

2.3. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως βασικοί φορείς υπηρεσιών, διαθέτουν σημαντική πείρα όσον αφορά την παροχή στους αυριανούς πολίτες κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης και συμεριρίζεται την εστίαση του ενδιαφέροντος της εν λόγω ανακοίνωσης της Επιτροπής στα σχολεία.

2.4. Η ΕΤΠ φρονεί ότι οι άξονες δράσης θα επιτρέψουν τη διάδοση και ανάπτυξη της ορθής πρακτικής και ότι οι ανάγκες των εκπαιδευτικών πρόκειται να αντιμετωπισθούν βάσει των προτεραιοτήτων που επαναλαμβάνονται στο Λευκό Βιβλίο της Επιτροπής «Διδασκαλία και Μάθηση: Προς την κοινωνία της γνώσης».

2.5. Η ΕΤΠ επιθυμεί να επισημάνει ότι ο ρόλος των γονέων σε ένα οικογενειακό περιβάλλον μάθησης πρόκειται να αποκτήσει αυξανόμενη σημασία στην κοινωνία των πληροφοριών.

2.6. Η ΕΤΠ έχει επίγνωση της ανάγκης για πολιτική υποστήριξη, τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, της δράσης και επιδοκιμάζει την αναγνώριση των αναγκών του ατόμου ως πρώτη προτεραιότητα, αλλά εκτιμά ότι απαιτείται η πραγματοποίηση ενός ευρύτερου διαλόγου με τους παράγοντες του ιδιωτικού τομέα, κυρίως σε στρατηγικό επίπεδο, εάν επιδιώκεται η ανάπτυξη και εξέλιξη των μέσων της κοινωνίας των πληροφοριών να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο.

2.7. Η πρόσκληση για την υποβολή κοινών προτάσεων για προγράμματα που αφορούν τα εκπαιδευτικά πολυμέσα πρόκειται να καλύψει πολλά από τα θέματα που τίθενται από την Task Force «Εκπαιδευτικό Λογισμικό και Πολυμέσα» και η ΕΤΠ πιστεύει ότι το γεγονός αυτό προσφέρει στην Επιτροπή μία σημαντική δυνατότητα για τη συνεκτίμηση των αναγκών τόσο των παραγωγών όσο και των χρηστών για την κάλυψη ενός εμφανιζόμενου «κενού από πλευράς περιεχομένου» υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμέσων.

2.8. Η ΕΤΠ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να επωφεληθεί από τη συμπληρωματικότητα, τόσο μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων όσο και μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών δράσεων, οι οποίες υποστηρίζουν την εκτεταμένη χρήση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Εντούτοις, η ΕΤΠ κρίνει ότι θα απαιτηθεί βραχυπρόθεσμα συμπληρωματική άμεση χρηματοδότηση για πρωτοβουλίες υψηλού αντίκτυπου, προκειμένου να εξασφαλισθεί το καλύτερο δυνατό όφελος από το εν λόγω σχέδιο δράσης.

2.9. Θα απαιτηθεί η ανάπτυξη σημαντικών δεδομένων, συμπερασμάτων και δεικτών για την εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας αυτών των δραστηριοτήτων επί της μάθησης, σε κοινοτικό, εθνικό και τοπικό επίπεδο, καθώς και του βαθμού

συμμόρφωσής τους με τις συστάσεις της Task Force «Εκπαιδευτικό Λογισμικό και Πολυμέσα». Για το σκοπό αυτό, η ΕΤΠ επιθυμεί να της διαβιβάζονται τα αποτελέσματα των ερευνητικών μελετών σχετικά με την τεχνολογία πληροφοριών στα σχολεία.

2.10. Η ΕΤΠ επισημαίνει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στη διευκόλυνση της πραγματοποίησης ατομικών και παιδαγωγικών ανταλλαγών στο εσωτερικό και μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και στη στήριξη πειραματικών προσπαθειών διαδασκαλίας και μάθησης, αν και αναγνωρίζει ότι υφίστανται πολλά εμπόδια τα οποία περιορίζουν την ταχύτητα παροχής αυτών των υπηρεσιών.

2.11. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει την πρόκληση που συνιστά η διατήρηση μιας πλούσιας πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας στην κοινωνία των πληροφοριών και επικροτεί την πρόθεση για την ενίσχυση αυτών των χαρακτηριστικών στο εσωτερικό της Κοινότητας, μέσω της εκμετάλλευσης του εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμέσων, καθώς και της διαφύλαξης των συμφερόντων των μειονοτικών και μειονεκτουσών ομάδων.

2.12. Η ΕΤΠ επισημαίνει την ανάγκη να διασφαλισθεί ότι όλα τα σχολεία είναι σε θέση να επωφεληθούν από την κοινωνία των πληροφοριών και υπογραμμίζει την αξία που έχει η προσφορά δυνατοτήτων πρόσβασης σε δίκτυα, κυρίως για σχολεία που βρίσκονται σε περιφερειακές περιοχές ή περιοχές με κοινωνικά προβλήματα.

2.13. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι η νέα τεχνολογία των πληροφοριών μπορεί να ενισχύσει τις κοινωνικές αποστάσεις και επιθυμεί την ενθάρρυνση περαιτέρω ερευνητικών προσπαθειών όσον αφορά τις συμπεριφορές μάθησης, προκειμένου να βελτιωθεί η κατάρτιση για την απόκτηση κοινωνικών ικανοτήτων. Οι μελλοντικές εξελίξεις σ'αυτούς τους βασικούς τομείς είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της εξειδίκευσης και της αυτοπεποίθησης, καθώς και για τη διευκόλυνση όλων των εκπαιδευόμενων, προκειμένου να καταστούν περισσότερο εύελικτοι όσον αφορά την προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

2.14. Η ΕΤΠ ζητεί οι εν λόγω ερευνητικές προσπάθειες να θεωρηθούν ως προτεραιότητα στο προσεχές Πρόγραμμα-πλαίσιο για την Έρευνα και την Ανάπτυξη της Επιτροπής και επιθυμεί να της αποσταλεί η ανακοίνωση της Επιτροπής για τη χρήση των νέων τεχνολογιών στην επαγγελματική κατάρτιση και την εκπαίδευση των ενηλίκων.

3. Ειδικές Παρατηρήσεις

3.1. *Άξονας δράσης αριθ. 1: Ενθάρρυνση της διασύνδεσης των περιφερειακών και εθνικών σχολικών δικτύων σε κοινοτικό επίπεδο*

3.1.1. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει τη θεμελιώδη σημασία των σχεδίων τα οποία έχουν ως στόχο τη διασύνδεση των σχολικών δικτύων και ενθαρρύνονται από την αναγνώριση του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην υποστήριξη αυτών των δραστηριοτήτων. Ιδιαίτερως επιδοκιμάζεται η αποκεντρωτική προσέγγιση για την υλοποίηση αυτού του άξονα δράσης, την οποία θα διαχειρισθούν όμιλοι αποτελούμενοι από τα Υπουργεία Παιδείας, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και ενδιαφερόμενες εταιρείες.

3.1.2. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στα κράτη μέλη υποστηρίζουν επί του παρόντος την ανάπτυξη πολλών ηλεκτρονικών σχολικών δικτύων και η ΕΤΠ επισημαίνει τη γνώση που αποκτούν οι αρχές κατά την εκτίμηση του εκπαιδευτικού δυναμικού των ηλεκτρονικών ανταλλαγών πόρων μάθησης και ψηφιακής πληροφόρησης.

3.1.3. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη ενός κοινοτικού «δικτύου των δικτύων», αλλά επιθυμεί την ενίσχυση της σημασίας της διατήρησης ίσων δυνατοτήτων πρόσβασης για όλους τους εκπαιδευτικούς, καθώς τα περιφερειακά και εθνικά δίκτυα αλληλοσυνδέονται. Πιστεύει επίσης στη σημασία της θέσπισης ευρωπαϊκών προτύπων ποιότητας όσον αφορά το εκπαιδευτικό λογισμικό και πολυμέσα τόσο για το σχολικό όσο και για το οικογενειακό περιβάλλον μάθησης.

3.1.4. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά την υπογράμμιση της ανάγκης για τη διάδοση της ορθής πρακτικής της επιτυχούς ενσωμάτωσης του εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμέσων σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ παράλληλα αναγνωρίζει ότι υφίστανται ανισότητες όσον αφορά την κατανομή των κατάλληλων μέσων και γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών.

3.1.5. Εξάλλου η ΕΤΠ προτείνει την ανάληψη δράσης από την Επιτροπή για την ενίσχυση της προώθησης κοινοτικών μέσων υποστήριξης της διασύνδεσης των σχολικών δικτύων σε κοινοτικό επίπεδο. Η ΕΤΠ πρόκειται να υποστηρίξει ιδιαίτερος την παροχή πρόσθετων πόρων για τη βελτίωση της πρόσβασης σε συμβουλές και καθοδήγηση, τις οποίες επιζητούν τα ευρωπαϊκά προγράμματα που έχουν ως στόχο, και συμβάλλουν σημαντικά, στην ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών.

3.1.6. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι τέτοιου είδους δράσεις θα τύχουν θετικής ανταπόκρισης από τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και θα επιταχύνουν την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων, οι οποίες ενισχύουν την ευρωπαϊκή διάσταση στα σχολικά προγράμματα των κρατών μελών. Επιπλέον, υπογραμμίζει την ανάγκη για διευκόλυνση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης μεταξύ κρατών μελών ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη κινητικότητα για όλους εκείνους που έχουν γνώσεις στην Κοινότητα.

3.1.7. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της γιατί το «δίκτυο των δικτύων» θα είναι ανοικτό σε πειράματα που πραγματοποιούνται σε τρίτες χώρες, και ιδιαίτερα στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

3.2. *Άξονας Δράσης αριθ. 2: Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάδοση περιεχομένου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικούς σκοπούς*

3.2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών, όπως και η Επιτροπή άλλωστε, πιστεύει ότι είναι ζωτικής σημασίας για τους παραγωγούς και τους χρήστες εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμέσων η συνεργασία σε όλες τις φάσεις της ανάπτυξης και της παραγωγής τους, αν είναι επιθυμητό να προκύψει το καλύτερο δυνατό όφελος από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

3.2.2. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα κράτη μέλη είναι σε πλεονεκτική θέση για τον καθορισμό εξειδικευμένου περιεχομένου για την εκπαί-

δευση και κατάρτιση. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στον έλεγχο αυτής της γνώσης και στη διευκόλυνση της ανάπτυξης δημόσιων και ιδιωτικών εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο, πράγμα που θα κάλυπτε τις ανάγκες τόσο των παραγωγών όσο και των χρηστών, ενώ παράλληλα δεν θα έβλαπτε το περιεχόμενο του παραγόμενου εκπαιδευτικού υλικού.

3.2.3. Η ΕΤΠ παραπέμπει στη γνωμοδότησή της για την «Εκπαίδευση και Κατάρτιση ενώπιον των τεχνολογικών, βιομηχανικών και κοινωνικών προκλήσεων: Πρώτες Σκέψεις» (COM (94) 781 τελικό), στην οποία ζητεί την ανάληψη ειδικής δράσης για την προώθηση των ίσων δυνατοτήτων πρόσβασης στην εκπαίδευση και κατάρτιση, και ειδικότερα μεταξύ των ανδρών και των γυναικών, καθώς και τη διασφάλιση ότι οι μειονεκτούσες ομάδες (όπως οι πληθυσμοί των αγροτικών κοινοτήτων, οι ηλικιωμένοι και οι εθνικές μειονότητες) δεν θα στερηθούν των νέων τεχνολογιών εκπαίδευσης και κατάρτισης.

3.2.4. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την αναγνώριση εκ μέρους της Επιτροπής του δυναμικού των ψηφιακών τηλεοπτικών σταθμών, καθώς και την υποστήριξή της προς τους ευρωπαϊκούς ραδιοφωνικούς σταθμούς που αναπτύσσουν εκπαιδευτικό περιεχόμενο, αλλά υπενθυμίζει στην Επιτροπή τη σημασία της ενθάρρυνσης των γονέων για να γνωρίσουν την ενδεχόμενη αξία των υπηρεσιών απευθείας σύνδεσης και εκπαιδευτικού περιεχομένου, καθώς και της συμβολής τους στην ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών, όπως συμβαίνει σε ορισμένα κράτη μέλη.

3.2.5. Η ΕΤΠ προτείνει να αναληφθεί μία ευρωπαϊκή εκστρατεία με επείγοντα τρόπο με σκοπό την άμεση συμμετοχή των γονέων στις σχετικές διεργασίες. Θεωρεί ότι είναι ο καλύτερος τρόπος για την πρόσβαση των πολυμέσων κατ'οίκον.

3.3. *Άξονας Δράσης αριθ. 3: Η προώθηση της κατάρτισης και της στήριξης των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών για τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών στις διδακτικές μεθόδους τους*

3.3.1. Η ΕΤΠ επικροτεί τη βαρύτητα που αποδίδει η ανακοίνωση στην προώθηση της κατάρτισης και της στήριξης των εκπαιδευτικών, προκειμένου να επεκταθεί η χρήση προϊόντων των πολυμέσων, τα οποία είναι σε θέση να υποστηρίξουν τη διδασκαλία και τη μάθηση.

3.3.2. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως θεμελιώδεις φορείς παροχής υπηρεσιών, διαθέτουν άμεση πείρα όσον αφορά το χειρισμό της εισαγωγής νέων τεχνολογιών στα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και υποστηρίζουν την άποψη της Επιτροπής ότι ο ρόλος των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών πρόκειται να αλλάξει, καθώς η μάθηση καθίσταται περισσότερο αυτοκατευθυνόμενη και ενεργητική.

3.3.3. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής για τον εντοπισμό ενός δικτύου κέντρων κατάρτισης, αλλά πιστεύει ότι πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές πιθανόν να αντιμετωπίσουν δυσχέρειες για τη διασφάλιση της μακρο-

χρόνιας λειτουργίας τέτοιου είδους ιδρυμάτων κατά τη διάρκεια μιας περιόδου αναπροσαρμογής, καθώς και για την μεγαλύτερη διάθεση κονδυλίων στα ιδρύματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και αναμένει περαιτέρω σχετικές κατευθυντήριες γραμμές.

3.3.4. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η προηγούμενη πείρα όσον αφορά τις τεχνικές και επαγγελματικές εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που ανέλαβαν τα κράτη μέλη, με τη συμμετοχή και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, έχει καταδείξει την αξία της διάθεσης επιδοτήσεων. Στο ΗΒ, αυτά υποστήριξαν τη συγκέντρωση και στόχευση σε προγράμματα κατάρτισης των υπηρεσιών, γεγονός που επέδρασε ως ένας ιδιαίτερα αποτελεσματικός καταλύτης για την πραγματοποίηση αλλαγών βραχυπρόθεσμα.

3.3.5. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι οι ανοικτές και εύκαμπτες διδακτικές μέθοδοι αποδεικνύεται ότι είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές και υποστηρίζει την άποψη ότι η οικοδόμηση επί της ορθής σχολικής πρακτικής, συχνά όσον αφορά τη διδασκαλία ξένων γλωσσών, μπορεί να προκαλέσει το έναυσμα και για άλλα πεδία του σχολικού προγράμματος. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν αυξανόμενες δυσχέρειες για τον «πειραματισμό» με νέες μεθόδους, καθώς ενισχύεται ο αντίκτυπος της αγοράς επί των σχολείων σε πολλά κράτη μέλη. Επισημαίνει ακόμη ότι η αποκτηθείσα πείρα των ιδρυμάτων αρχικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών μπορεί να προσφέρει πληροφορίες για τις αναληφθείσες δραστηριότητες στο πλαίσιο του εν λόγω άξονα δράσης.

3.4. *Άξονας Δράσης αριθ. 4: Η ενημέρωση των ενδιαφερομένων σχετικά με τις εκπαιδευτικές δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες*

3.4.1. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει τόσο ηλεκτρονικά όσο και περισσότερο παραδοσιακά μέσα για την ενημέρωση των δήμων και κοινοτήτων σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες.

3.4.2. Οι διευθυντές των ιδρυμάτων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα απαιτούν τακτική ενημέρωση όσον αφορά τον αντίκτυπο των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών με τη χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμέσων για τη διδασκαλία, και η ΕΤΠ πιστεύει ότι οι τοπικές και περιφερειακές έχουν να διαδραματίσουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη δυνατότητα πραγματοποίησης αυτού. Για το σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να ορισθούν επιμελητές σε κάθε ίδρυμα προκειμένου να ενημερώνουν τους συναδέλφους τους για τις δυνατότητες και τις εξελίξεις στον τομέα των νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών. Οι επιμελητές αυτοί θα μπορούν να είναι οι πρωτεύοντες συνομιλητές των τοπικών και περιφερειακών αρχών δεδομένης της αυξανόμενης επιρροής τους στον τομέα.

3.4.3. Το Πράσινο Βιβλίο «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: Πρώτα ο πολίτης»⁽¹⁾ εντοπίζει τις προκλήσεις και τις δυνατότητες για τη διάδοση των πληροφοριών στην «ψηφιακή εποχή» και ο ρόλος των σχολείων ως εστίας για τη διαβίωση μάθηση στην κοινωνία είναι βασικός. Η ΕΤΠ συμφωνεί, εντούτοις, με την άποψη της Επιτροπής ότι οι εκπαιδευτικοί, οι επικεφαλής των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι φορείς χάραξης πολιτικής θα απαιτηθεί να συμβάλουν στην ανάπτυξη των κατευθυντήριων γραμμών, στη δημιουργία νέων ομάδων και στην προώθηση των συναντήσεων και των εκθέσεων επίδειξης, εάν επιδιώκεται η αξιοποίηση και η χρησι-

(1) Πράσινο Βιβλίο «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: Πρώτα ο πολίτης».

μοποίηση του πλεονεκτημάτων των νέων τεχνολογιών από την ευρύτερη κοινότητα, πέραν των ιδρυμάτων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

3.4.4. Η ΕΤΠ φρονεί ότι οι βιβλιοθήκες και τα κέντρα τεκμηρίωσης των σχολείων πρέπει οπωσδήποτε να διαθέτουν τα νέα αυτά εκπαιδευτικά μέσα, προκειμένου το διδακτικό προσωπικό, οι μαθητές και, ενδεχομένως, το εκτός σχολείου κοινό, χάρη στους χώρους ανάγνωσης και προβληματισμού, να μπορούν να εμπνεύσουν τις έννοιες που έχουν διδαχθεί στους τομείς των νέων τεχνολογιών.

3.5. Η κινητοποίηση των πόρων και η προώθηση ιδιωτικών/δημοσίων εταιρικών σχέσεων

3.5.1. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει την βασικής σημασίας ανάγκη να εξασφαλισθεί πλήρης υποστήριξη για τους δημόσιους και ιδιωτικούς παράγοντες της Κοινότητας, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των τεσσάρων αξόνων δράσης. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι η Επιτροπή μπορεί να ενθαρρύνει την ευρύτερη συμμετοχή και να αυξήσει την ευαισθητοποίηση στα κράτη μέλη, μέσω μίας συντονισμένης και υψηλού προτύπου εκστρατείας ενημέρωσης, η οποία θα επιδεικνύει παραδείγματα ορθής πρακτικής όσον αφορά τις εταιρικές σχέσεις και τα σχέδια και θα καθιστά φανερή τη σύνδεση μεταξύ των προγραμμάτων. Αυτή θα μπορούσε να γίνει δεκτή με ικανοποίηση από τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να στηριχθεί στις εμπειρίες της εκστρατείας για το Ευρωπαϊκό Έτος για τη Διαβίωση Μάθησης. Η πρώτη πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων, του Δεκεμβρίου 1996, προσφέρει τη δυνατότητα στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να συμβάλουν σε κοινοτικά προγράμματα και να επεκτείνουν τη γνώση και την εμπειρογνομosύνη τους σε νέα πεδία. Η ΕΤΠ επισημαίνει την ανάγκη για συντονισμένη υποστήριξη προκειμένου να χρησιμοποιηθούν πλήρως οι κοινοτικοί πόροι, καθώς νέες εταιρικές σχέσεις επεκτείνονται σε σημαντικούς τομείς της ανάπτυξης.

3.5.2. Η ΕΤΠ ενθαρρύνεται από την πρόθεση να δημιουργηθεί ένα νέο ίδρυμα, όπως το Ιδιωτικό Ίδρυμα, προκειμένου να λειτουργήσει ως το απαιτούμενο εστιακό σημείο αναφοράς και διαλόγου μεταξύ των παραγόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΤΠ ζητεί από την Επιτροπή να υποστηρίξει την ανάπτυξη των κατάλληλων υφιστάμενων επιχειρήσεων στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, και κατά αυτόν τον τρόπο να προσφέρει μία παρόμοια υποδομή υποστήριξης για τα προγράμματα εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο, όπου ο ιδιωτικός τομέας διαδραματίζει ένα μείζονα ρόλο.

3.5.3. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαπιστώνουν την εμφάνιση κέντρων διαβίωσης Μάθησης σε κοινότητες σε όλα τα κράτη μέλη, και κυρίως σε σχολεία και βιβλιοθήκες. Η ΕΤΠ συνιστά στην Επιτροπή να θεωρήσει τα κέντρα αυτά ως σημαντικές βάσεις για την ανάπτυξη κοινοτήτων μάθησης και προτρέπει αυτούς τους φορείς μάθησης να εκμεταλλευτούν τις νέες δυνατότητες για την ενίσχυση του ρόλου τους, μέσω της παροχής περισσότερων υπηρεσιών στην επιχειρηματική κοινότητα βάσει τοπικών «Υπομημάτων Συνεννόησης».

3.5.4. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να συνεργαστεί με όλους τους παράγοντες του τομέα για την ανάληψη εκδηλώσεων και εκστρατειών ενημέρωσης και επικοινωνίας και εκτιμά ότι οι γονείς θα πρέπει να αποτελέσουν ένα σημαντικό στόχο της ενημέρωσης μέσω ανακοινώσεων στα παραδοσιακά μέσα τύπου, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

3.5.5. Η ΕΤΠ πρόκειται να διασφαλίσει ότι θα χρησιμοποιηθούν όλες οι δυνατότητες για την προώθηση και διάδοση της ορθής πρακτικής και ζητεί υποστήριξη για τη διοργάνωση περιφερειακών συνεδρίων και εργαστηρίων, προκειμένου να ενισχυθούν οι δραστηριότητες σε τοπικό επίπεδο.

4. Συμπεράσματα

4.1. Τα σχολεία έχουν μεγάλη ευθύνη για την παροχή στους εκπαιδευτικούς της απαιτούμενης κατάρτισης για τη χρησιμοποίηση των νέων μέσων πληροφόρησης και επικοινωνίας στους κόλπους μίας κοινωνίας που στηρίζεται με αυξανόμενο ρυθμό στη γνώση. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι το εν λόγω διετές Σχέδιο Δράσης θα ενθαρρύνει περισσότερα ιδρύματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να πειραματισθούν με νέα περιβάλλοντα μάθησης και να ανταλλάσουν πληροφορίες και περιεχόμενο μέσω ηλεκτρονικών δικτύων.

4.2. Για την καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες και για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης στα σχολεία, η ΕΤΠ πιστεύει ότι απαιτείται η διάθεση περισσότερων πόρων, πέραν των κονδυλίων που ήδη διατίθενται στα υφιστάμενα κοινοτικά προγράμματα.

4.3. Η ΕΤΠ επικροτεί την κοινή πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων και την αναμενόμενη συμβολή των υφιστάμενων οργάνων και προγραμμάτων, όπως τα Socrates, Leonardo, Media II, INFO 2000, των προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, καθώς και των πόρων των διευρωπαϊκών τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Επίσης επιδοκιμάζει τη χρησιμοποίηση των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων που προσφέρουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

4.4. Εντούτοις, η ΕΤΠ ζητεί από την ΕΕ να εξετάσει το συνδυασμό των διαφόρων χρηματοδοτικών δυνατοτήτων που προσφέρουν τα κοινοτικά προγράμματα και όργανα, καθώς και τη δυνατότητα πρόσθετης χρηματοδότησης, βάσει ενός ενιαίου διαδικαστικού πλαισίου, βασιζόμενο σε μία αποκεντρωτική προσέγγιση, παρά βάσει των διαφόρων κανόνων κάθε οργάνου.

4.5. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι τα ανωτέρω θα προσφέρουν τον αποτελεσματικότερο τρόπο διασφάλισης του μέγιστου δυνατού οφέλους, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της Επιτροπής να εξασφαλισθεί η σύνδεση, μέχρι το έτος 2000, όλων των σχολείων και βιβλιοθηκών με τα δίκτυα γνώσης και, ούτως, η δυνατότητα πλήρους συμμετοχής των νέων Ευρωπαίων στην κοινωνία των πληροφοριών.

4.6. Αναγνωρίζοντας ότι η μάθηση αποτελεί μία θεμελιώδη στρατηγική δραστηριότητα τόσο για τους πολίτες όσο και για τις οργανώσεις, η ΕΤΠ ζητεί από την Επιτροπή τη διατήρηση

μίας κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ της κάλυψης των αναγκών της οικονομίας και της κάλυψης των αναγκών των πολιτών, στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου δράσης.

4.7. Για να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή συμβολή του ιδιωτικού τομέα, η ΕΤΠ εκτιμά ότι πιθανόν να απαιτείται η απλούστευση των διαδικασιών ορισμένων κοινοτικών μέσων. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές επιδιώκουν σταθερά τη βελτίωση των υπηρεσιών μάθησης που παρέχονται στην κοινότητα και επιθυμούν τη συνεργασία με όλους τους παράγοντες, στο πλαίσιο της εν λόγω εξαιρετικής εκπαιδευτικής πρωτοβουλίας.

4.8. Η ΕΤΠ επισημαίνει τη σημασία της διάδοσης πληροφοριών μέσω τοπικών και περιφερειακών συνεδριών και δραστηριοτήτων που κινητοποιούν ολόκληρες κοινότητες. Τέτοιου είδους μέσα θα επιτρέψουν την ανταλλαγή εμπειριών, η οποία θα πρέπει να προωθηθεί κυρίως με την εγκαθίδρυση και ανάπτυξη δημόσιων/ιδιωτικών εταιρικών σχέσεων για την υποστήριξη των σχετικών δράσεων.

4.9. Η ΕΤΠ ζητεί από την Επιτροπή να λάβει πλήρως υπόψη της την ευρεία πολυμορφία, όσον αφορά την πολιτική και την ορθή πρακτική τόσο στο εσωτερικό όσο και μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών της ΕΕ, κατά την ανάπτυξη της τεχνολογίας των πληροφοριών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Εν προκειμένω, επισημαίνει τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τοπικές και περιφερειακές διασκέψεις

για την ενημέρωση σχετικά με τις διαφορετικές σχετικές εμπειρίες και προσεγγίσεις.

4.10. Η ΕΤΠ προτίθεται να υποστηρίξει το εν λόγω Σχέδιο Δράσης με μεγαλύτερη έμφαση και δεσμεύεται ρητώς να ανταποκριθεί με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στις νέες προκλήσεις. Επισημαίνει το σημαντικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην παροχή υπηρεσιών πολυμέσων, καθώς και εκπαίδευσης και κατάρτισης, και επικροτεί την αποκεντρωτική προσέγγιση για την εκτέλεση του Προγράμματος Δράσης, η οποία επιτρέπει να ληφθούν πραγματικά υπόψη οι εμπειρίες των τοπικών και περιφερειακών αρχών στο εν λόγω πεδίο. Υποστηρίζει θερμά το στόχο της Επιτροπής για την οικοδόμηση επί των υφιστάμενων τοπικών/περιφερειακών σχεδίων και για την προώθηση της διάδοσης της ορθής πρακτικής μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ στους τομείς που καλύπτονται από το σχέδιο δράσης.

4.11. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει αυτή τη δυνατότητα συμβολής για την ανταπόκριση στις προκλήσεις, με την παράλληλη διατήρηση της πλούσιας πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας εντός και μεταξύ των κρατών μελών.

4.12. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να συνεχίσει να διαδραματίζει πλήρως το ρόλο της στην υποστήριξη των κοινοτικών πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και να ζητούνται οι γνωμοδοτήσεις της σχετικά με όλες τις αποφάσεις και μέτρα που λαμβάνονται ως απάντηση στα αποτελέσματα κάθε άξονα δράσης.

Βρυξέλλες, 16 Ιανουαρίου 1997.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Pasqual MARAGALL i MIRA